

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Düzenlemeler ¹

1 – 7 Şubat 2024

Ziraat Bankası'ndan ihracata destek paketi

Ziraat Bankası, ihracat destek paketi ile ihracatçı firmaların 5 milyon dolar veya 150 milyon TL'ye kadar uygun maliyetli krediden yararlanabileceğini açıkladı.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ile Ziraat Bankası arasında imzalanan protokolle ihracatçılara yönelik yeni bir kredi paketi devreye alındı.

Buna göre, "İhracata Tam Destek Kredi Paketi" ile ihracatçı firmalar azami 5 milyon dolar veya 150 milyon TL'ye kadar uygun maliyetli ihracat kredisinden yararlanabilecek.

Birlik üyesi firmalar, tercihleri doğrultusunda rotatif veya taksitli kredi seçeneklerinden birini tercih edebilecekler. Rotatif kredi seçeneğinde vade 12 ay olup limit dahilinde asgari her kullandırım tutarı ve doğan ihracat taahhüt tutarı kadar ihracat bedellerinin bankaya yönlendirilmesi durumunda toplam vade 36 ayı aşmayacak şekilde azami 2 kez yenilenebilecek. Taksitli kredi seçeneğinde ise vade süresi azami 24 ay olarak uygulanacak. Paket kapsamında KGF teminatı ile yalnızca taksitli krediler kullanılabilir.²

¹ Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

² Türkiye İhracatçılar Meclisi: 'İhracata Tam Destek Kredi Paketi' Alternatifli Seçenekleriyle İhracatçıların Hizmetinde.

<https://tim.org.tr/tr/ihracata-tam-destek-kredi-paketi-alternatifli-secenekleriyle-ihracatcilarin#:~:text=%E2%80%9C%C4%B0hracata%20Tam%20Destek%20Kredi%20Paketi%E2%80%9D%20kapam%C4%B1nda%2C%20ihracat%C3%A7%C4%B1%20firmalar%20azami,finansmana%20eri%C5%9Febilmeleri%20hayati%20%C3%B6nem%20ta%C5%9F%C4%B1yor.%E2%80%9D>

Yeni TCMB yönetiminden zorunlu karşılıklara faiz adımı

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Başkanlığına Fatih Karahan'ın atanmasının ardından Merkez Bankası'nın yeni yönetimi zorunlu karşılık oranlarında değişikliğe gitti. Buna göre, mevduat bankalarına TL cinsinden tesis edilen zorunlu karşılıkların belirlenen kısmı üzerinden faiz ödenmesi, katılım bankalarına ise Türk lirası cinsinden tesis edilmesi gereken zorunlu karşılıkların belirlenen kısmı üzerinden indirim yapılması hususları düzenlendi.

Merkez Bankası, bankaların uzun süredir talep ettiği zorunlu karşılıklara faiz ödenmesi konusunda adım attı.

Banka, Zorunlu Karşılıklar Tebliği'nde yapılan değişiklikle kur korumalı hesaplara ilişkin yenileme ve TL'ye geçiş oranı çerçevesinde TL zorunlu karşılıklara nema ödeyecek. Katılım bankaları için ise TL zorunlu karşılıklarda belirlenen kısım için indirim uygulanacak.

Parasal aktarım mekanizmasının güçlendirilmesi, TL mevduat payının artırılması ve KKM'den TL mevduata geçişin desteklenmesi amacıyla belirlenen koşulları sağlayan mevduat bankalarının 1 aydan uzun vadeli TL mevduat ve KKM hesapları için tesis edilen zorunlu karşılıklarına 3 ayda bir faiz uygulanacak.

Faiz ödemesinin likidite koşullarında yaratabileceği genişlemenin sınırlı tutulması için ödemelerin hesaplanmasında çeşitli koşullar çerçevesinde hareket edilecek.

Zorunlu Karşılıklar Uygulama Talimatında yapılan değişiklikle TCMB, kur/fiyat koruma desteği sağlanan hesaplara ilişkin "Yenileme ve TL'ye Geçiş Oranı" ile "TL'ye Geçiş Oranı"na bağlı olarak belirlenen şartları sağlayan; mevduat bankalarına TL cinsinden tesis edilen zorunlu karşılıkların belirlenen kısmı üzerinden faiz ödenmesi; katılım bankalarına ise TL cinsinden tesis edilmesi gereken zorunlu karşılıkların belirlenen kısmı üzerinden indirim yapılmasını düzenledi.³

³ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: Zorunlu Karşılıklara İlişkin Basın Duyurusu, Sayı: 2024-07. (5 Şubat 2024)

<https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/cae782cf-aabe-48a2-9e6c-f90db73b36f6/DUY2024-07.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=ROOTWORKSPACE-cae782cf-aabe-48a2-9e6c-f90db73b36f6-oRRXwK7>

FAST ödeme iste katman servisi kullanıma açıldı

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) FAST ödeme iste katman servisinin kullanıma açıldığını duyurdu.

Alacaklının borçludan FAST (Fonların Anlık ve Sürekli Transferi) ödemesi talep etmesine imkân sağlayan FAST Ödeme İste Katman Servisi kullanıma açıldı.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'ndan yapılan açıklamaya göre, ilk etapta kişiden kişiye ödemeler için üretime alınan katman servisi, iki kişi arasında ödemenin alacaklı tarafından başlatılması için haberleşme ve onay mekanizması hizmeti sunarak para transferinin başlatılmasını sağlıyor.

TCMB'nin açıklamasına göre Ödeme İste Katman Servisi kişiden kişiye ödemelere ilave olarak çeşitli iş modelleriyle birlikte çalışabilir bir tasarıma sahip. Ödeme İste Katman Servisinin ilerleyen fazlarda e-ticaret ödemeleri, e-talimat ödemeleri ve kurumsal fatura ödemeleri gibi çeşitli kullanım alanlarıyla ödemeler ekosisteminde birçok alanda katma değer oluşturacağı değerlendiriliyor.

Açıklamada FAST Sistemi katılımcı sayısının 2023 yılında 10 Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşunun sisteme katılımı ile 36'ya çıktığı belirtildi.

FAST Sisteminin üretime alındığı ilk günden bu yana artan işlem hacmi Ocak ayında günde ortalama 11 milyon olarak izlendi.⁴

Üç ülkeden ithal edilen bazı ürünlere dumping önlemi sürecektir

Resmi Gazete'de yayımlanan tebliğe göre Rusya Federasyonu menşeli "Diğerleri" eşya tanımlı renksiz düzcam ürünü ile Almanya Federal Cumhuriyeti ve İsveç Krallığı "sodyum perkarbonatlar" ithalatına dumpinge karşı vergi sürecektir.

Rusya Federasyonu menşeli "Diğerleri" eşya tanımlı renksiz düzcam ürünü ithalatına yönelik başlatılan soruşturmalar sonucu 2017 yılından beri uygulanmakta olan dumpinge karşı vergi devam edecek. Aynı şekilde sodyum perkarbonatlar ürünü ithalatına 2018 yılından beri uygulanan vergileri sürecektir.

Resmi Gazete'de yayımlanan ithalatta haksız rekabetin önlenmesine ilişkin Ticaret Bakanlığı tebliğine göre, en son 2022 yılında söz konusu ürünlerin Rusya Federasyonu menşeli olanların için başlatılan gözden geçirme soruşturması tamamlandı.

⁴ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: FAST Ödeme İste Katman Servisine İlişkin Basın Duyurusu, Sayı: 2024-08. (5 Şubat 2024)

<https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/d93ded0a-921c-4de7-a1f9-af3e0e22ddd4/DUY2024-08.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=ROOTWORKSPACE-d93ded0a-921c-4de7-a1f9-af3e0e22ddd4-oRVkcbx>

Yürütölen soruşturma sonucunda, Rusya Federasyonu menşeli bu ünlere yönelik önlemin yürürlükten kalkması durumunda dumpingin ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu belirlendi.

Buna göre, İthalatta Haksız Rekabeti Deđerlendirme Kurulu, Rusya Federasyonu menşeli olanların ithalatına Guardian Steklo Rostov LLC, Guardian Steklo Ryazan LLC ve JSC Saratovstroysteklo şirketlerine CIF bedelinin yüzde 8 diğerlerinin yüzde 10 oranında dumpinge karşı vergi uygulamasının sürmesine karar verdi.

Sodyum perkarbonatlar ithalatına da önlem

Ayrıca, Almanya Federal Cumhuriyeti ve İsvetç Krallığı menşeli sodyum perkarbonatlar ürünü ithalatına aynı gerekçeyle CIF bedelinin yüzde 5 ile yüzde 12 oranında dumpinge karşı vergi uygulaması devam edecek.⁵

⁵ Ticaret Bakanlığından: İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliđ (No: 2024/2), Resmi Gazete, Sayı: 32453. (7 şubat 2024).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/02/20240207-3.htm>

Ticaret Bakanlığından: İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliđ (No: 2024/3), Resmi Gazete, Sayı: 32453. (7 şubat 2024).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/02/20240207-4.htm>